

A ס"ד
Intro

Today we will learn בע"ה of דף צ"א מסכת כתובות
Some of the topics we will learn about include.

The explanations to the Machlokes and תנא קמא שמעון רבי regarding

כתובת בנין דכרין
In the case of

אחת בחייו ואחת במותו
The first wife died while he still was alive, and the second wife died after he died.

The Halachah of מותר דינר:

The Chachamim only initiated כתובת בנין דכרין when there is a מותר דינר, when the estate exceeds the Kesubah amounts with the minimum of 1 דינר, in which the remaining ירושה is divided equally between the יורשין, because לא מיעקרא נחלה דאורייתא
The תקנה does NOT uproot the Torah requirement of ירושה that all sons inherit equally (aside for a בכור, firstborn that receives שנים, a double portion).

B However, the Chachamim did NOT initiate כתובת בנין דכרין, when there is NO מותר דינר, when the estate does NOT exceed the Kesubah amounts by 1 דינר, because מיעקרא נחלה דאורייתא
The תקנה uproots the Torah requirement of equal ירושה.

The Halachah of דין בבית דין
The מותר דינר can only be assessed by Bais Din.

The case of מרובין ונתמעטו
There was a מותר דינר in the estate האב, at the time of the father's death; but the estate's value subsequently decreased, in which there was NO מותר דינר in the estate ב"ד, at the time of Bais Din's assessment.

The case of מועטין ונתרבו
There was NO מותר דינר in the estate האב; but the estate's value subsequently increased, in which there IS a מותר דינר in the estate ב"ד.

The question of טירפא בכמה כתבין
When a לוקח, a lender, confiscates קרקע from a מוכר, the seller, in which the מוכר over-assessed the קרקע's value.
Which amount needs to be recorded in the טירפא, the confiscation document which the לוקח uses to collect reimbursement from the מוכר, the seller?

A

מחלוקת

תנא קמא ורבי שמעון
regarding...
כתובת בנין דכרין
In the case of
אחת בחייו ואחת במותו

◆

The Halachah of מותר דינר:

חכמים ONLY initiated כתובת בנין דכרין when there IS a מותר דינר	חכמים did NOT initiate כתובת בנין דכרין when there is NOT a מותר דינר
--	--

▲ לא מיעקרא נחלה דאורייתא ▼ מיעקרא נחלה דאורייתא

B

◆

The Halachah of שומא בבית דין

◆

The case of...

מועטין ונתרבו	מרובין ונתמעטו
------------------	-------------------

◆

?

The question of טירפא בכמה כתבין

1 So let's review ...

The Gemara in the previous Daf mentions a Machlokes Tanna Kamma and רבי שמעון in the case of אחת בחייו ואחת במוותו
The first wife died while he still was alive, and the second wife died after he died.

The תנא קמא says באין בניה של זו לאחר מיתה ונוטלין כתובת אמן
The יורשי ראשונה are entitled to דרכין בנין דכרין after their father's death.

ר"ש אומר אם יש מותר דינר אלו נוטלין כתובת אמן ואלו נוטלין כתובת אמן ואם לאו חולקין בשוה
תנא קמא says the יורשי ראשונה are entitled to דרכין בנין דכרין only when there is a מותר דינר, the estate exceeds the Kesubah amounts with the minimum of 1 דינר.

1

In the previous Daf...

אחת בחייו ואחת במוותו

The first wife died WHILE he was alive, the second wife died AFTER he died

רבי שמעון

מחלוקת

תנא קמא

אם יש מותר דינר אלו נוטלין כתובת אמן ואלו נוטלין כתובת אמן ואם לאו חולקין בשוה

באין בניה של זו לאחר מיתה ונוטלין כתובת אמן

יורשי ראשונה are entitled to כתובת בנין דכרין ONLY when there is a מותר דינר

יורשי ראשונה are entitled to כתובת בנין דכרין

2 After several explanations of the Machlokes the Gemara concludes that the Tanna Kamma and רבי שמעון agree that there must be a מותר דינר, a complete Dinar, and פחות מדינר is not enough.

The Machlokes is in what type of property must this מותר דינר be?

The תנא קמא is מיקל and holds בין מקרקעי בין מטלטלי
The מותר דינר can be in land or in moveable assets.
AND בין מבני חורין בין ממשעבדי
The land can even be encumbered property.

רבי שמעון is מחמיר and holds בין מקרקעי אין מטלטלי לא
The מותר דינר can only be in land, but not in moveable assets.
AND מבני חורין אין ממשעבדי לא
The land can only be in unencumbered assets, but not in encumbered assets.

2

the Gemara concludes. . .

Both agree

There must be a complete מותר דינר, and פחות מדינר is not enough

The Machlokes is what TYPE must this מותר דינר be?

רבי שמעון

תנא קמא

מקרקעי אין מטלטלי לא

בין מקרקעי בין מטלטלי

מבני חורין אין ממשעבדי לא

בין מבני חורין בין ממשעבדי

3 The Gemara concludes הלכתא אחת בחייו ואחת במותו יש להן כתובת בנין דכרין
 In a case of אחת בחייו ואחת במותו The יורשי ראשונה can claim בנין דכרין even where there is NO מותר דינר, because, כתובה נעשית מותר לחברתה
 =====

3

הלכתא

אחת בחייו ואחת כמותו יש להן כתובת בנין דכרין

▼

The יורשי ראשונה CAN claim כתובת בנין דכרין even where there is NO מותר דינר, because, כתובה נעשית מותר לחברתה

4 The next Mishnah is the original ruling of מותר דינר: Zugt Di Mishnah מי שהיה נשוי שתי נשים ומתו ואחר כך מת הוא ויתומים מבקשין כתובת אמן A man married two wives who had different Kesubah amounts, and they both died. The husband subsequently died, and the יורשי הגדולה, the inheritors of the wife with the larger Kesubah wish to claim בנין דכרין to receive a larger inheritance. ואין שם אלא שתי כתובות However, the estate does NOT exceed the two Kesubos by a דינר; חולקין בשוה All the sons inherit the estate equally, and the יורשי הגדולה are NOT entitled to בנין דכרין. כתובת בנין דכרין. However, היה שם מותר דינר אלו נוטלים כתובת אמן ואלו נוטלים כתובת אמן If the estate DOES exceed the two Kesubos by a דינר, the יורשי הגדולה ARE entitled to בנין דכרין, in which the sons of the first wife inherit her Kesubah, and the sons of the second wife inherit her Kesubah.

4

מילף

מי שהיה נשוי שתי נשים ומתו ואחר כך מת הוא ויתומים מבקשין כתובת אמן A man married 2 wives who had DIFFERENT Kesubah amounts, and they both died The husband subsequently died, יורשי הגדולה, inheritors of the larger Kesubah wish to claim בנין דכרין...

<p>היה שם מותר דינר אלו נוטלים כתובת אמן ואלו נוטלים כתובת אמן</p> <p>ARE entitled to בנין דכרין כתובת בנין דכרין</p>	<p>ואין שם אלא שתי כתובות The estate DOESN'T exceed the 2 Kesubos by a דינר</p> <p>חולקין בשוה are NOT entitled to בנין דכרין כתובת בנין דכרין</p>
---	--

5 אם אמרו יתומים
 אנחנו מעלים על נכסי אבינו יפה דינר
 כדי שיטלו כתובת אמן
 אין שומעין להן
 אלא שמיין את הנכסים בבית דין
 In a case in which there was NO יורשי דינר, but the
 wish to over-assess the value of the estate to
 establish a מותר דינר, we do NOT grant this request,
 because only Bais Din can assess the estate.

5 אם אמרו יתומים
 אנחנו מעלים על נכסי אבינו יפה דינר
 כדי שיטלו כתובת אמן
 אין שומעין להן
 אלא שמיין את הנכסים בבית דין
 If the יורשי הגדולה wish to over-assess
 the value of the estate
 to establish a מותר דינר,
 we do NOT grant this request,
 ONLY בית דין can assess the estate

6 היו שם נכסים בראוי
 אינן כבמוחזק
 Anticipated money is NOT considered מותר דינר. Only that
 which was in the father's possession at the time of death
 can be counted as מותר דינר

6 רבי שמעון
 אפילו יש שם נכסים
 שאין להם אחריות
 אינן כלום
 עד שיהיו שם
 נכסים שיש להן אחריות
 יותר על קרקע
 שתי הכתובות דינר
 היו שם נכסים
 בראוי
 אינן כבמוחזק
 Anticipated money
 is NOT considered
 מותר דינר
 Only that which was in
 the father's possession
 at the time of death

ר"ש אומר
 אפילו יש שם נכסים שאין להם אחריות
 אינן כלום
 עד שיהיו שם נכסים שיש להן אחריות
 יותר על שתי הכתובות דינר
 מותר דינר says that מטלטלין are NOT considered
 The estate must have קרקע which exceeds the two
 Kesubos by a דינר.
 =====

7 The Gemara discusses the following:
 פשיטא מרובין ונתמעטו
 If there was a מותר דינר in the estate האב, בשעת מיתת האב, at the time of the father's death, but the estate's value subsequently decreased and there was NO מותר דינר in the estate subsequently increased and there was NO מותר דינר in the estate ב"ד בשעת שומת ב"ד, at the time of Bais Din's assessment; the יורשי הגדולה ARE entitled to דכרין, כתובת בנין דכרין, because כבר זכו בהן יורשין
 The בשעת מיתת האב already acquired it הגודלה.

However,
 מועטין ונתרבו
 When there was NO מותר דינר in the estate האב, בשעת מיתת האב, but the estate's value subsequently increased, and there IS a מותר דינר in the estate ב"ד בשעת שומת ב"ד, at the time of Bais Din's assessment; the יורשי הגדולה are NOT entitled to דכרין, כתובת בנין דכרין, because כבר זכו בהן יורשין
 The יורשי הגדולה already acquired their equal share in the estate האב בשעת מיתת האב.

=====

7

<p>מועטין ונתרבו <i>There was NO מותר דינר</i> <i>בלות מותר האב</i> <i>but subsequently increased</i> <i>בלות מותר בית דין</i> יורשי הגדולה are NOT entitled to כתובת בנין דכרין <i>כבר זכו בהן יורשין</i> <i>יורשי הגדולה</i> <i>already acquired it</i> <i>בלות מותר האב</i></p>	<p>פשיטא מרובין ונתמעטו <i>There was a מותר דינר</i> <i>בלות מותר האב</i> <i>but subsequently decreased</i> <i>בלות מותר בית דין</i> יורשי הגדולה ARE entitled to כתובת בנין דכרין <i>כבר זכו בהן יורשין</i> <i>יורשי הגדולה</i> <i>already acquired it</i> <i>בלות מותר האב</i></p>
---	---

8 The Gemara continues with an incident that involved an over-assessment:
 ההוא גברא דהוּו מסקי ביה אלפא זוזי
 הוּו ליה תרי אפדני
 Someone who owed a חוב בעל חוב 1,000 Zuz, had two mansions.
 זבינהו חדא בחמש מאה
 וחדא בחמש מאה
 He subsequently sold both mansions to a לוקח for 500 Zuz each.
 אתא בעל חוב טרפא לחדא מינייהו
 The חוב בעל חוב first confiscated one mansion.
 הדר קטריף לאידך
 When the חוב בעל חוב came to confiscate the second mansion the לוקח said;
 אי שויא לך אלפא זוזי לחיי
 ואי לא שקיל אלפא זוזי ואיסתלק
 If you are willing to accept an over-assessed value of 1,000 Zuz for the first mansion, fine. You can keep it as payment for the חוב. But if you are NOT willing to accept an over-assessed value of 1,000 Zuz for the first mansion, here's 1,000 Zuz cash, and return the first mansion.

8

<p>ההוא גברא דהוּו מסקי ביה אלפא זוזי הוּו ליה תרי אפדני One who owed a חוב בעל חוב one thousand זוז, had TWO mansions זבינהו חדא בחמש מאה וחדא בחמש מאה He sold BOTH to a לוקח for 500 זוז each אתא בעל חוב טרפא לחדא מינייהו הדר קטריף לאידך <i>the לוקח said;</i> אי שויא לך אלפא זוזי לחיי ואי לא שקיל אלפא זוזי ואיסתלק If you're willing to accept an over-assessed value of 1,000 זוז for the FIRST mansion, keep it as payment for the חוב. If NOT, here's 1,000 זוז cash, and RETURN the first mansion</p>

9 rules that the לוקח's claim is valid, because
 ליכא פסידא לבעל חוב
 The over-assessment does NOT cause a loss to the חוב, because
 אלפא יהיב ואלפא שקיל
 He gave 1,000 Zuz, and received 1,000 Zuz

However in the Mishnah the הגדולה's claim for an over-assessment is NOT valid, because
 אית להו פסידא ליתמי
 The over-assessment causes a loss to the קטנה, because they will receive a smaller ירושה.

9 rules that,

<p>לוקח's claim IS valid</p> <p>ליכא פסידא לבעל חוב</p> <p>אלפא יהיב ואלפא שקיל</p>	<p>הגדולה's claim is NOT valid</p> <p>אית להו פסידא ליתמי</p> <p>ירושא קטנה, receive a smaller ירושה</p>
---	--

10 Regarding the בעל חוב, the Gemara asks
 וטירפא בכמה כתבין
 Which amount is recorded in the שטר טירפא, the confiscation document, which the לוקח uses to collect reimbursement from the מוכר, the seller?

רבניא says
 באלפא
 The לוקח collects the over-assessed value of 1,000 Zuz from the מוכר, because,
 טרפוח ממנו בדמי אלף זוז שהיה מחויב
 The field was confiscated to pay-off the מוכר's debt of 1,000 Zuz.

רב עוירא says
 בחמש מאה
 The לוקח collects only the actual value of 500 Zuz from the מוכר, because,
 שהרי כך קנאה ממנו
 This is the amount that the לוקח paid for the field.

The Gemara concludes
 והלכתא בחמש מאה

The Gemara discusses several similar situations which continues into the next Daf.

10

וטירפא בכמה כתבין?
 Which amount is recorded in the שטר טירפא, which the לוקח uses to collect reimbursement from the מוכר?

<p>רב עוירא</p> <p>בחמש מאה</p> <p>שהרי כך קנאה ממנו</p> <p>והלכתא בחמש מאה</p>	<p>רבניא</p> <p>באלפא</p> <p>טרפוח ממנו בדמי אלף זוז שהיה מחויב</p>
---	---